

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1052/2025
23.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлана Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Милене Рашић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Небојше Шарца, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица Кучево К 374/24 од 10.03.2025. године и Вишег суда у Пожаревцу Кж1 42/25(2024) од 10.06.2025. године, у седници већа одржаној дана 23.10.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Небојше Шарца, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица Кучево К 374/24 од 10.03.2025. године и Вишег суда у Пожаревцу Кж1 42/25(2024) од 10.06.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица Кучево К 374/24 од 10.03.2025. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика и осуђен на новчану казну у износу од 40.000,00 (четрдесетхиљада) динара, коју је дужан да плати у року од месец дана од дана правноснажности пресуде, а уколико наведену казну не плати у остављеном року, иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне, одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом окривљени је обавезан да оштећеном ББ надокнади трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини бити одлучено накнадно посебним решењем, као и да суду на име паушала плати износ од 8.000,00 динара, у року од месец дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, а оштећени је ради остваривања имовинскоправног захтева од 400.000,00 динара, упућен на парницу.

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу Кж1 42/25(2024) од 10.06.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и првостепена пресуда, је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Небојша Шарац, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе због кривичног дела из члана 138. став 1. Кривичног законика.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, јер се ради о пресуђеној ствари. Ово стога што је, окривљени побијаном пресудом правноснажно оглашен кривим због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика, док је, како то истиче бранилац, у погледу суштински истих радњи извршења предузетих према истом оштећеном, као и времена и места извршења кривичног дела, овај окривљени раније пресудом Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву К 40/23 од 01.12.2023. године, ослобођен од оптужбе због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, због чега је према ставу одбране, и поред тога што постоји разлика у чињеничном опису, идентитету заштићених добара и правној квалификацији кривичних дела, доношењем побијаних пресуда повређено начело *ne bis in idem*.

Према оцени Врховног суда ови наводи захтева се не могу прихватити као основани, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је наступила застарелост кривичног гоњења или је гоњење искључено услед амнестије или помиловања или је ствар већ правноснажно пресуђена или постоје друге околности које трајно искључују кривично гоњење.

Устав Републике Србије у члану 34. став 4. гарантује правну сигурност у казненом праву одредбом да нико не може бити гоњен ни кажњен за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или поступак правноснажно обустављен, а којим забранама подлеже вођење поступка и за неко друго кажњиво дело. Исти принцип садржан је и у одредби члана 4. став 1. ЗКП којом је прописано да нико не може бити гоњен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен.

Одредбом члана 4. став 1 Протокола број 7 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода прописано је да се никоме не може поново судити,

нити се може поново казнити у кривичном поступку у надлежности исте државе за дело због кога је већ био правноснажно ослобођен или осуђен у складу са законом и кривичним поступком те државе.

Уставни суд Републике Србије је, уважавајући судску праксу Европског суда за људска права, поставио критеријуме на основу којих се врши оцена да ли је дошло до повреде начела *ne bis in idem* и то: 1. да ли су оба поступка која су вођена против окривљеног вођена за дело које по својој природи представља кажњиво дело, односно да ли је запређена санкција по својој природи казненоправна; 2. да ли су дела због којих се окривљени казнено гони иста (*idem*); 3. да ли је постојала двострукост поступка (*bis*). Дакле, тек по испуњењу сва три критеријума може се говорити о пресуђеној ствари.

Из списка предмета произилази да је након доношења пресуде Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву К 40/23 од 01.12.2023. године, на коју се позива бранилац, а којом је окривљени АА ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, исти окривљени побијаном првостепеном пресудом Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица Кучево К 374/24 од 10.03.2025. године, која је у свему потврђена пресудом Вишег суда у Пожаревцу Кж1 42/25(2024) од 10.06.2025. године, правноснажно оглашен кривим због кривичног дела угрожавања сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика, извршеног истога дана, на истом месту и према истом оштећеном.

Одредбом члана 138. став 1. Кривичног законика прописано је да кривично дело угрожавања сигурности чини онај ко угрози сигурност неког лица претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица.

Одредбом члана 170. став 1. Кривичног законика прописано је да кривично дело увреде чини онај ко увреди другог.

Врховни суд налази да у конкретном случају, не постоји идентитет казnenих дела (*idem*) и да су битно различити чињенични описи дела због којих је окривљени ослобођен од оптужбе у кривичном поступку који је вођен због кривичног дела из члана 170. став 1. Кривичног законика у односу на кривично дело из члана 138. став 1. Кривичног законика, за које је оглашен кривим побијаном правноснажном пресудом, и то у погледу радњи извршења тих кривичних дела. Чињенице које су обухваћене изреком пресуде Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву К 40/23 од 01.12.2023. године (увредио оштећеног ББ, тако што је више пута вичући рекао „Ј.ем ти матер“), а на коју се позива бранилац, нису идентичне оним чињеницама које представљају битне елементе кривичног дела из члана 138. став 1. Кривичног законика, обухваћене изреком побијане пресуде (угрозио сигурност оштећеног ББ, претњом да ће напасти на живот и тело, на тај начин што је упутио озбиљну претњу речима „Убићу и тебе и твоју породицу. Ако не стигнем све, онда бар тебе. Видеће твоја деца како ћу ја да те убијем. Твоја деца ће да гледају како те убијам. Остаће ти деца без оца, сирочићи.“). Поред овога, различит је и заштитни објекат предметних кривичних дела, имајући у виду да кривично дело из члана 170. Кривичног законика штити углед и част, док је заштитни објекат кривичног дела из члана 138. Кривичног законика, лична сигурност и неповредивост живота и тела. Из наведених разлога, у конкретном случају, нису испуњена сва три критеријума опште позната као „Мерила Енгел“ Европског суда за људска права, да би се могло говорити о двострукости поступка.

Дакле, и поред тога што из чињеничног описа кривичних дела произилази поклапање у погледу места и времена извршења предметних кривичних дела и истоветности оштећеног, имајући у виду да се ради се о потпуно различитим кривичним делима и радњама извршења које су утврђене изрекама правноснажних пресуда, такво поклапање, по оцени Врховног суда, не указује на постојање битно истих чињеница у оба поступка, које активирају забрану двоструке кажњивости (начело *ne bis in idem*).

Стога су, као неосновани, оцењени наводи браниоца да се у конкретном случају ради о пресуђеној ствари односно да је побијаним правноснажним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) Кривичног законика.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић